

Spriedumu izpilde civillietās un komerclietās Eiropas Savienības dalībvalstīs

Civiltiesiskajos un komerciālos strīdos neretas ir situācijas, kad vienā dalībvalstī pieņemto spriedumu jāizpilda citā dalībvalstī. Patiecoties Eiropas Savienības teritorijā spēkā esošai likumdošanai, šis process ir kļuvis skaidrs un saprotams, tas būtiski atvieglo sprieduma izpildi un samazina piedzinēja izdevumus. Sprieduma izpildi regulē sekojošās divas regulas :

- 2012. gada 12. decembra Eiropas Parlamenta un Padome regula (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (pārstrādāta versija) (Briseles Ibis regula), kas aizstāj 2000. gada 22. decembra Padomes Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās,

- 2004. gada 21. aprīļa Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr. 805/2004 ar ko izveido Eiropas izpildes rīkojumu neapstrīdētiem prasījumiem (Eiropas izpildes rīkojuma regula).

Briseles Ibis regula

Saskaņā ar Briseles Ibis regulu dalībvalstī pieņemts spriedums, kas izpildāms minētajā dalībvalstī, ir izpildāms pārējās dalībvalstīs, neprasot izpildāmības deklarāciju. Tiesa, kas pieņēmusi spriedumu, pēc ieinteresētās puses (prasītāja) lūguma izdod speciālu apliecību, izmantojot veidlapu, kas ir standartā visās dalībvalstīs.

Līdz ar to, lai izpildītu kādā dalībvalstī pieņemtu spriedumu citā Eiropas Savienības dalībvalstī, prasītājam kompetentajai izpildes iestādei (Latvijā – tiesu izpildītājam) jāiesniedz:

- sprieduma kopija;
- apliecība, kas izdota saskaņā ar Briseles Ibis regulas 53.pantu;
- norādīto dokumentu tulkojumi valsts, kurā tiek izpildīts spriedums, valodā.

Briseles Ibis regulu piemēro visās Eiropas Savienības valstīs, ieskaitot Dāniju. Tas ir piemērojams lēmumu izpildē gandrīz visos civiltiesiskos un komerciālajos strīdos, izņemot strīdus par personas tiesisko statusu, tiesībspēju vai rīcībspēju, īpašuma tiesībām, kas izriet no laulībām, bankrota, procedūrām, kas saistītas ar maksātnespējīgu uzņēmumu vai citu juridisko personu likvidāciju, sociālajām apdrošināšana, šķīrējtiesa, uzturēšanas saistības, kas izriet no ģimenes, laulības un radniecības attiecībām, kā arī vecāku un bērnu attiecībām, testamentiem un mantojuma.

Eiropas izpildes rīkojuma regula

Atšķirībā no Briseles Ibis regulas, Eiropas izpildes rīkojuma regulai ir šaurāks piemērošanas loks. Proti, šī regula attiecas tikai uz neapstrīdētiem prasījumiem par naudas summas samaksu civillietā vai komerclietā, tātad jāizpildās sekojošiem diviem priekšnosacījumiem:

- prasījumam jābūt par konkrētas naudas summas samaksu, kuras veikšanas

termiņš ir sācies vai ir norādīts spriedumā;

- prasījums jābūt neapstrīdētam (parādnieks ir tam skaidri piekritis, parādnieks tiesas procesa gaitā to nekad nav apstrīdējis, parādnieks nav ieradies vai bijis pārstāvēts, izskatot prasījumu tiesā, kaut arī sākotnēji tiesas procesa gaitā ir apstrīdējis prasījumu, ja šāda rīcība ir izraisījusi prasījuma vai kreditora apgalvoto faktu atzīšanu klusuciešot saskaņā ar izcelsmes dalībvalsts tiesību aktiem).

Pēc prasītāja attiecīga pieprasījuma izcelsmes valsts tiesā saņemšanas, tiesa pārbauda vai izpildās regulā minētie priekšnosacījumi, tai skaitā tiek pārbaudīts kādā veidā parādniekam tika piegādāti dokumenti par tiesvedības uzsākšanu, vai parādnieks tika pienācīgi informēts par prasījumu, kā arī par prasījuma apstrīdēšanu. Ja priekšnosacījumi ir izpildīti, tiesa izmantojot attiecīgu veidlapu, izdod Eiropas izpildes rīkojuma apstiprinājuma spriedumam.

Līdzīgi kā saskaņā ar Briseles Ibis regulu - spriedumam, kas izcelsmes dalībvalstī ir apstiprināts ar Eiropas izpildu rīkojumu, nav nepieciešama izpildāmības deklarācija, un prasītājam kompetentajai izpildes iestādei jāiesniedz:

- sprieduma noraksts;
- Eiropas izpildu rīkojuma apstiprinājuma noraksts;
- noradīto dokumentu tulkojumi valsts, kurā tiek izpildīts spriedums, valodā.

Regula ir spēkā visās Eiropas Savienības valstīs, izņemot Dāniju.

Latvija

Neskatoties uz to, ka procedūra ir kļuvusi skaidrāka un saprotamāka, daudzi klienti izvēlas sazināties ar zvērinātu advokātu biroju, lai saņemtu palīdzību lēmuma izpildē. NJORD veiksmīgi palīdz klientiem gan izpildes dokumentu iegūšanā no Latvijas tiesām, gan arī citās ES dalībvalstīs, Latvijā pieņemtu lēmumu izpildē.

SERGEJS PETROVS
ZVĒRINĀTS ADVOKĀTS,
PARTNERIS

(+371) 67 313 315
SP@NJORDLAW.LV

ANNA KOSINSKA
ZVĒRINĀTS ADVOKĀTS,
VECĀKAIS JURISTS

(+371) 67 313 315
AK@NJORDLAW.LV